

ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ΄ ΤΑΞΗΣ
 ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
 ΣΑΒΒΑΤΟ 4 ΙΟΥΝΙΟΥ 2005
 ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
 ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
 ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
 ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΠΕΝΤΕ (5)

ΟΜΑΔΑ Α΄

ΘΕΜΑ Α1

Α.1.1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους αριθμούς της Στήλης Α και δίπλα στον καθέναν από αυτούς τα γράμματα της Στήλης Β, τα οποία προσδιορίζουν τις χρονολογίες που αντιστοιχούν στα γεγονότα της Στήλης Α (περισεύει μία χρονολογία).

Στήλη Α: ΓΕΓΟΝΟΤΑ	Στήλη Β: ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΕΣ
1. Κατάλυση του κοινοβουλευτικού καθεστώτος και επιβολή δικτατορίας από τον Ιωάννη Μεταξά.	α. 1841
2. Σύσταση της Γενικής Διεύθυνσης Ανταλλαγής Πληθυσμών.	β. 1881
3. Η ίδρυση της Εθνικής Τράπεζας.	γ. 1918
4. Η ίδρυση του Σοσιαλιστικού Εργατικού Κόμματος Ελλάδος (Σ.Ε.Κ.Ε.).	δ. 1875
5. Η ψήφιση της «αρχής της δεδηλωμένης».	ε. 1862
6. Ο Όθωνας εγκαταλείπει την Ελλάδα διά παντός.	στ. 1924
	ζ. 1936

Μονάδες 12

A.1.2. Να δώσετε το περιεχόμενο των παρακάτω όρων:

- α. Εκλεκτικοί.
- β. Διεθνής Οικονομικός Έλεγχος (Δ.Ο.Ε.).
- γ. Υπηρεσία Παλιννοστήσεως και Περιθάλψεως.
- δ. Φεντερασιόν.

Μονάδες 16

ΘΕΜΑ Α2

A.2.1. Ποια μέσα διέθεσε στην Ε.Α.Π. (Επιτροπή Αποκατάστασης Προσφύγων) η ελληνική κυβέρνηση για την αποκατάσταση των προσφύγων;

Μονάδες 12

A.2.2. Ποια ήταν τα κυριότερα σημεία της συμφωνίας της Άγκυρας (10 Ιουνίου 1930);

Μονάδες 10

ΟΜΑΔΑ Β΄

ΘΕΜΑ Β1

Αντλώντας στοιχεία από τα παρακάτω κείμενα και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις: 1) να επισημάνετε το ρόλο της «Μεγάλης Ιδέας» στην πολιτική και την οικονομία κατά τα πρώτα χρόνια της ανεξαρτησίας της Ελλάδας (Μονάδες 10) και 2) να παρουσιάσετε τις επιλογές του «βενιζελισμού» αναφορικά με τις εθνικές επιδιώξεις και τον εκσυγχρονισμό του κράτους (Μονάδες 15).

Μονάδες 25

Κείμενα

α. Για τους Έλληνες η καθολικότητα της Μεγάλης Ιδέας ήταν συμπληρωματική της αοριστίας της: ένα άλλοθι, μια θαυματουργή γέφυρα των αντιθέσεων, μία μετάθεση στο άδηλο μέλλον της λύσης όχι μόνο του αλυτρωτικού ζητήματος

-που άλλωστε η Μεγάλη Ιδέα δεν το αφορούσε ρητά και αποκλειστικά-, αλλά του συνόλου των ελληνικών προβλημάτων. Έλλης Σκοπετέα, «Το πρότυπο Βασίλειο» και η Μεγάλη Ιδέα», σελ. 268, εκδόσεις Πολύτυπο, Αθήνα 1988.

- β. Ο βενιζελισμός αποδεικνύεται ο πιο συνεπής, διορατικός και πραγματιστικός φορέας της εθνικής ολοκλήρωσης. [...] Αυτοκαθορίζεται και νομιμοποιείται με αναφορά στο Έθνος ως ενιαίο σύνολο, που αγκαλιάζει Παλαιά Ελλάδα, Νέες Χώρες και αλύτρωτους.

Γιώργου Μαυρογορδάτου, «Μελέτες και Κείμενα για την περίοδο 1909-1940», σελ. 43-44, Εκδόσεις Αντ. Σάκκουλα, Αθήνα 1982.

- γ. «Με την φυσικήν επάνοδον εις τα όρια εντός των οποίων ο ελληνισμός έδρασεν από της προϊστορικής εποχής, να δημιουργήσωμεν, λέγω, μίαν μεγάλην Ελλάδα ισχυράν και πλουσίαν, ικανήν να αναπτύξη εντός των ορίων την ζωτικήν βιομηχανίαν, ικανήν ως εκ των συμφερόντων τα οποία θα εξεπροσώπει, να συνάψη συμβάσεις μετ' άλλων κρατών υπό τους αρίστους δυνατούς όρους».

(Αγόρευση του Βενιζέλου στη Βουλή τον Σεπτέμβριο του 1915).

Δεν οιστροηλατούσε* πλέον τους αστούς η μορφή του μαρμαρωμένου βασιλιά, τους εξεσήκωνεν η σκέψις ότι πρέπει η Ελλάς να παύση να είναι ψωροκώσταινα...

(Κρίση του Θ. Βαΐδη στο έργο του «Ελ. Βενιζέλος» για τους οικονομικούς στόχους της εθνικής εξόρμησης).

Θ. Διαμαντόπουλου, «Οι πολιτικές δυνάμεις της βενιζελικής περιόδου. Ο βενιζελισμός», τόμος 1^{ος}, τεύχος α', σελ. 152, εκδόσεις Αντ. Σάκκουλα, Αθήνα 1985.

* οιστροηλατώ: μεταδίδω ενθουσιασμό

ΘΕΜΑ Β2

Αντλώντας στοιχεία από τα παρακάτω κείμενα και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφέρετε τα προγράμματα και τις αντιλήψεις του Χαρίλαου Τρικούπη και του Θεόδωρου Δηλιγιάννη για την οργάνωση και τη λειτουργία του κράτους.

Μονάδες 25

Κείμενα

α. Η αντίθεση ανάμεσα σ' αυτούς τους δύο πολιτικούς δεν μπορούσε να γίνει μεγαλύτερη. Ο Τρικούπης ήταν ένας δυτικόφιλος μεταρρυθμιστής, ανυπόμονος να στερεώσει και να αναπτύξει την Ελλάδα οικονομικά και πολιτικά, πριν εμπλακεί σε ιρρεδεντιστικές* περιπέτειες. Ο Δηλιγιάννης όμως, απόγονος μιας εξέχουσας οικογένειας της Πελοποννήσου ήταν ένας αποφασισμένος υποστηρικτής της «Μεγάλης Ιδέας».

Richard Clogg, «Σύντομη Ιστορία της Νεότερης Ελλάδας», σελ. 136, εκδόσεις Καρδαμίτσα, Αθήνα 1999.

* **ιρρεδεντισμός = αλυτρωτισμός**

β. Το πρόγραμμα του κ. Δηλιγιάννη, ως εξηγγέλθη εις την Βουλήν, δύναται να συνοπισθή εις ολίγας λέξεις. Θα προσπαθήση, ειρωνεύοντο οι αντίπαλοί του, ο άνθρωπος να καταστρέψη εν διαστήματι ολίγων μηνών ό,τι ανιδρύθη διά τόσων κόπων εν διαστήματι μιας τριετίας, και να διαγράψη εκ του βίου της Ελλάδος μίαν όλην νομοθετικήν περίοδον, την γονιμωτάτην. [...] Είναι γεγονός ότι ο Δηλιγιάννης, ασχολούμενος με καθαρώς μικροκομματικά ζητήματα, ήτο πάντοτε ικανός να ζημιώσει το γενικώτερον συμφέρον. [...] Ο Θ. Δηλιγιάννης απέβλεπεν εις την πολιτικήν περισυλλογήν. Φαίνεται δε ότι μεταξύ των οικονομικών τας οποίας απεφάσισεν ήτο

και ο περιορισμός κονδυλίων εξυπηρετούντων κατ' εξοχήν εθνικούς σκοπούς.

Σπ. Β. Μαρκεζίνη, «Πολιτική Ιστορία της Νεωτέρας Ελλάδος», τεύχος 5, σελ. 102, «Πάπυρος Πρeςς Ε.Π.Ε.», Αθήνα 1966.

ΟΛΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο.**
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Καμιά άλλη σημείωση δεν επιτρέπεται να γράψετε.**
Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα, τα οποία και θα καταστραφούν μετά το πέρας της εξέτασης.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας σε όλα** τα θέματα.
4. Κάθε τεκμηριωμένη απάντηση είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: μετά τη **10.30'** πρωινή.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ